

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури притягнення до відповідальності за несвоєчасного подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»

1. Мета і шляхи її досягнення.

Метою розробки проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури притягнення до відповідальності за несвоєчасного подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» є автоматизація оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення, передбаченого частиною першою статті 172-6 КУпАП, за несвоєчасне подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

2. Обґрунтування необхідності прийняття проекту Закону

Законопроект розроблено на виконання п.п. 3 п.п. 2.4.3. п. 2.4. розділу 2 Антикорупційної стратегії на 2021 – 2025 роки, затвердженої Законом України від 20.06.2022 № 2322-IX, п.п. 1.4.3.3.3. додатку 2 до Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2023 № 220.

Одним з основних завдань у сфері запобігання корупції є оперативне реагування на факти порушень вимог антикорупційного законодавства з метою невідворотності притягнення винних осіб до відповідальності.

Проблеми, які потребують розв'язання і викликають необхідність прийняття законопроекту зводяться до такого.

По-перше, наявна дискреційна норма «несвоєчасне подання без поважних причин декларації» (ч. 1 ст. 172-6 КУпАП), що зумовлює суб'єктивне трактування таких причин.

По-друге, у законодавстві відсутній вичерпний перелік «поважних причин», які дозволяють однозначно трактувати наявність чи відсутність складу правопорушення у діях суб'єкта декларування.

По-третє, наявність норм (ст. 250, 268 КУпАП), які встановлюють обов'язковість розгляду справ за участі прокурора та у присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності.

По-четверте, наявність непоодиноких випадків практики встановлення умисності в діях особи, яка несвоєчасно подала декларацію під час складання протоколів про адміністративні правопорушення органами Національної поліції та судами під час винесення постанов, що не є складом правопорушення визначеного ч. 1 ст. 172-6 КУпАП.

По-п'яте, наявність практики судів винесення постанов «про повернення адміністративної справи на доопрацювання», що не передбачено нормами КУпАП (ст. 284), а також закриття їх за малозначністю (ст. 22 КУпАП).

По-шосте, недостатність часу на повноцінний розгляд справ через велику завантаженість суддів, обумовлену в першу чергу некомплектом суддівських посад¹.

У сукупності наведені причини зумовлюють те, що особи, які несвоєчасно подали декларації, уникають юридичної відповідальності. При цьому завдається економічна та репутаційна шкода державі, оскільки діяльність осіб, які складають адміністративні протоколи, та суддів, які з об'єктивних причин тривалий період розглядають справи, є неефективною.

Зважаючи на вищевказане необхідно вдосконалити процедуру притягнення до відповідальності за несвоєчасне подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування шляхом автоматизації та спрощення фіксації та оформлення відповідних матеріалів про адміністративні правопорушення.

3. Основні положення проекту акта

Законопроектом вносяться зміни до КУпАП, які дозволять спростити та автоматизувати оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення за частиною першою статті 172-6 КУпАП.

Зазначені зміни реалізується шляхом надання повноважень Національному агентству винесення постанов у справах про адміністративні правопорушення без складання протоколу про правопорушення щодо несвоєчасного подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зафіксованого в автоматичному режимі за допомогою засобів Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

4. Правові аспекти

Відносини в даній сфері регулюються Конституцією України, Кодексом України про адміністративні правопорушення.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Закону не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Законопроект потребує проведення публічних консультацій.

Законопроект не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Законопроект не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

¹ 27 % в загальних місцевих судах станом на кінець 2022 р.

7. Оцінка відповідності

Проект закону за своєю метою не суперечить статтям 14 та 22 розділу III «Юстиція, свобода та безпека» Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Проект закону за предметом правового регулювання не стосується Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини.

У законопроекті немає положень, що:

- впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- створюють підстави для дискримінації.

З урахуванням п. 3 § 70 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950, відсутній перелік законів, прийняття або перегляд яких необхідно здійснити для реалізації положень законопроекту.

6. Прогноз результатів

Прийняття проекту Закону сприятиме спрощенню притягнення до відповідальності за несвоєчасне подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ